

Läbi r helise akna

13. augustil möödub 100 aastat Ilmar Jürissoni sünnist

Põllumajandusteadlase, Saku aleviku arendaja ja kultuurielu edendaja auks avatakse mälestuspink ja peetakse teaduskonverents / lk 5, 16

Saku vald sai Valdeku karjääri omanikuks

Lähiaastatel rajatakse Männiku külasse kaasaegne avalik puhke- ja suplusala / lk 5

Saku valla hõbemärgi pälvinud külaelu edendaja

Kalju Aruaas

“Minu isa aitas alati teisi inimesi. Ka mulle pakub ühiskondlik töö rõõmu ja rahuldust.” / lk 6-7

Saku Gümnaasiumil oma koolivorm

Gümnaasiumil on sügisest oma koolivorm. Miks ja kuidas riietus valmis / lk 9-10

TÄHTSAD TELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
Häirekeskuse abitelefoni	1345
Perearsti nõuande telefon	1220
Saue konstaablijaoskonna SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	672 8300
Korrapidaja	612 4510
Konstaablid	612 4552
Volitatud loomaarst	504 1060

Saku Sõnumid jälle
24. augustil 2012

Saku mehest sai Seto Kuningriigi
ülemsootska / lk 2

Metsanurmes avati külavärvad ja
võõrustati ligi 200 külalist / lk 2

Rahvusvahelises projektis oli
Kurtina kooli partneriks Türgi
õppeasutus / lk 7-8

Saku eakad käisid Lõuna-Eestiga
tutvumas / lk 10-11

Erametsanduse konsulendid
annavad elanikele tasuta nõu ja
aitavad dokumente täita / lk 12

Sakus võistlesid triatleedid

Triatlioni start anti Männikul Valdeku karjääri kaldalt / lk 15

Saku mees on setude ülemsootska

4. augustil valiti sakulane **Aarne Leima** setude uueks ülemsootskaks ehk setude valitseja Peko maapealseks asemikuks. Aarne Leima on tuntud kui veiniklubi eestvedaja, kuid ka kui rännumees, kes oma põnevatest reisi-dest Saku Sõnumite veergudelgi kirjutanud. Tal on Haaslaval maakodu, ta tegutseb Luhamaa külaseltsi juhatuses ja on umbes aasta töötanud Setumaa ettevõtlusnõustajana. Seega on ta järjest rohkem Lõuna-Eesti mees. Tema abikaasa **Anneli** on aga endiselt Saku Muusikakooli õpetaja.

Uurisime uue ameti kohta.

Millised on ülemsootska ülesanded ja igapäevaelu? Kuna setode kuningas Peko ise magab Petseri kloostri, siis ilmutab ta ennast ülemsootskale unenägudes. Ülemsootska peab neid mõistma ja oskama rahvale edasi seletada. Peab esindama seto rahvast läbikäimisel nii Eesti pärimuskultuuri nulkade, hõimurahvaste kui ka teiste riikidega. Ülemsootska valitsemise kord on pikk, ei jõua kõike üles lugeda. Esimene ametikäik on saabuval laupäeval Petseri linna päevadele.

Kas on aega Sakus ka käia? Eks see amet tõmbab Sakus olemise päevi veelgi koomale. Vähemalt korra kuus peab veiniklubiga ikka kokku saama. Detsembris saab meil 10 aastat täis ja võimalik, et tuleb ka 100. klubiüritus.

Kas plaanid Setumaa ja Saku valla ühendamist? Ma ei plaani sõjaretke Harjumaale. Setomaast on niigi läbi aegade palju sõdu üle käinud. Enne kui Saku ühendada Setomaaga, peab võtma ka vahepealsed vallad. Tark valitseja õpib ajaloost impeeriumid ei jää püsima.

Aarne Leima tervitab kõiki Sakus elavaid setusid. ☺☺

Külavärvavad jäidki avatuks

ANNELI KANA

MTÜ Metsanurme tegevjuht

Juuliku kahel laupäeval sai Eestimaal teoks liikumise Kodukant suurprojekt „Avatud külavärvavad“. 30 küla avas sümboliliselt oma värvavad kõigile huvilistele, pakkudes päeva jooksul erinevaid tegevusi, töötubasid, esinejaid ja võimaldades kohalikku toodangut osta. Metsanurme võõrustas ligi 200 külastajat lähedalt ja kaugemalt. Meie külavärvavate avamisel osalesid koostööpartneri MTÜ Kodanikukoolitus integratsiooni projekti „Leitud maa“ osalised, kellele küll eestikeelset juttu veel tõlkima peab, kuid kelle sõnutsi kohapeal saadud emotsioonid ja muljed olid vahetud ja andsid kindlust teadmisele, et uueks kodumaaks valitud paik on mõnus ning siinsed inimesed ja nende keel väärt tundmaõppimist. Seda kinnitas ka laulukeele tund - Metsanurme laul sai autor **Kersti Sirbi** juhendamisel sujuvalt selgeks.

Külale ja külastajatele töid tutvustasi Riigikogu liige, Harjumaal saadik **Andre Sepp** ja meie rõõmuks ka naaberkülalt pärit mees ja hea sõber **Peeter Tulviste**. **Külli Vollmer** liikumisest Kodukant rõõmustas, et saab projekti eestvedajana avamise ajal just Metsanurmes viibida.

Päev oli täis tegemisi nii korraldajatele kui osalejatele. Kaasalõõmist pakkus laste meisterdamistuba **Maret Kougija** juhendamisel ja välilavale paigutatud mängude ala - lauatenise ja koroonalauad leidsid kasutust terve päeva jooksul. Kajamaalt toodud viburajal sai end Robin Hoodina tunda ja silma täpsust proovida, Rehehoone II korrusel oli jahimeeste päralt. Jahinduse toa väärtuslikeim trofee oli ilvesenahk, oma käega sai katsuda silutada nii ulukite nahku ja sarvi kui ka jahipüsse ja muid jahinduses vajalikke vahendeid. Oma kaaslastega tutvustas jahindust kui elustiili küllavanem **Enn-Toivo Annuk**. Line-tantsijad esitasid talvel õpitud tantse ja kutsusid rahvast kaasa lööma. Rehemetsa talu esitles väikse

Taaskasutusest said laste töötoas vahvad karikakrapärjad.

Huvilised jahinduse töötoas. Fotod: Anneli Kana

tuuriga oma taimeaeda ja talus leiduvaid vanaaegseid tööriistu, **Urmas Moksi** juhendamisel sai omale ka puidust mälestusmedali põletada.

Keset päeva vuras külakeskuse õuele Hansabussi uhke äriklassi buss, sametistmete mugavust ja koguni bussis olevat raamatukogu nautides algas eelnevalt väljastatud „viisadega“ reis naaberkülla Üksnurme. Aga niisama lihtsalt see ei õnnestunudki: kahe küla vahelisel piiril on nüüdsest uhke piiripunkt, tõkepuuga ja puha! Seal ootasid reisijaid „piirivalve- ja tollitöötajad“ - formaalsused viisa kontrollimisega, tempel piiriületuse kohta ja sõit jätkus. Üksnurmes esitles **Tiiu Velleste** renoveeritud Rehe Küüni, küllalised proovisid kätt uuel alal - disk-golfs.

Siis sundis viimasabin reisiseltskonna taas bussi ja tagasiteele. Metsanurmest läbi sõites tutvustas giid **Peeter Leidmaa** küla elu-olu ja tähtsamaid paiku. Väikese pausi õuetegemistesse suvine vihm tegi, aga simmani lähenedes ilm taas paranes ning Sakust saabunud Sõepõletajad löid pillilood lahti juba mõnusa päikesepaistes. Simmani vahel peetud oksjoni võitja viis kaasa uhke korvi, mille sisuks 15-s eri maakonnas toodetud puhas ja ehe eestimaine kraam.

Päev nimega „Avatud külavärvavad“ on ajalooks saanud, kuid värvavad pole seepärast veel sulgunud. Metsanurme ootab küllalisi igal ajal, lähiajal (24. augustil) juba uuele rahvapeole, millega tähistatakse üht toredat 100. sünnipäeva. Vaata kuulutust!

VALLAVOLIKOGU ISTUNG

Saku Vallavolikogu istung toimub 16. augustil 2012 kell 17 Saku Valla Majas Teaduse 1, Saku alevik

PÄEVAKORD

1. Päevakorra kinnitamine
2. Vallaelanike küsimustele vastamise pooltund
3. Maa munitsipaalomandisse taotlemine

3.1. Saku alevikus asuv katastriüksustega Teaduse tn 2, Spordikompleksi, Teaduse tn 6a, Teaduse tn 4 // 6 ja Teaduse tänav piirnev maa-ala ligikaudse suurusga 11650 m²

3.2. Saku alevikus asuv 11342 Saku-Tõdva tee ning Teaduse tänav ja Juubeli-tamme tee äärsete kinnistute vaheline maa-ala

3.3. Saku alevikus asuv 11342 Saku-Tõdva tee ja Kingu tänav äärsete kinnistute vaheline maa-ala

3.4. Saku alevikus asuv katastriüksuste Tallinna mnt 10, Aiandi tn 6, Aiandi tn 4a, Kooli tee 5, Pumbamaja 6 ja Kooli tee 9 vaheline maa-ala

4. Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringu kehtestamine

5. Jäätmehoolduseeskiri, 1. lugemine

6. Saku vallavara valitsemise kord, 2. lugemine ja kehtestamine

7. Kinnistu koormamine isikliku kasutusõigusega

Vallavolikogu materjalidega on võimalik tutvuda 13. augustist 2012 vallakantseleis ja valla veebilehel <http://www.sakuvald.ee/> eelnoud. Informatsioon vallasekretäri asendajalt telefonil 671 2431.

MARIANNE RANDE
Vallavolikogu esimees

Männiku teel algas kauaoodatud remont

Eile, 9. augustil, algas remont Tallinnas Männiku tee linna piiri ja Valdeku tänav vahelisel 1,158 km pikkusel lõigul. Tööde käigus renoveeritakse sõidurajad, mõlemale poole ehitatakse kergliiklustee, uuendatakse tänavavalgustus.

Saku poolt hommikul linna tööle sõitjatele tähendas remondi algus pikka ootamist foori taga. Seega tasuks võimalusel remondipiirkonda vältida. ☺☺

Saku suurte torutööde järg on jõudnud Juubelitamme tee, Teaduse ja Tiigi tänav (pildil) piirkonda. Korraga paigaldatakse vee-, kanalisatsiooni- ja kaugküttetorustikke. Foto: ☺☺

ÜVK uudised

2012. aasta augustikuu 32. nädalal toimuvad torustike ehitustööd **Saku I piirkonnas** (peatöövõtja AS Skanska EMV) Kivistiku, Kivimurga, Sarapiku, Sarapuu, Teaduse, Pargi, Tehnika, Tiigi, ja Staadioni tänaval ning Üksnurme ja Juubelitamme teel. Kuna korraga paigaldatakse nii ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kui ka kaugküttetorustikke, on liikumine Juubelitamme tee piirkonnas väga häiritud. Ootame mõistvat suhtumist ja palume ebamugavuste pärast vabandust!

Saku II piirkonnas (peatöövõtja AS Nordecon) tehakse taastamistöid Põik, Silla, Asula, Kannikese ja Tamme tänaval. Taastamistööd on lõpetatud Nurme, Aiandi ja Jaama tänaval ning Jaama põigus.

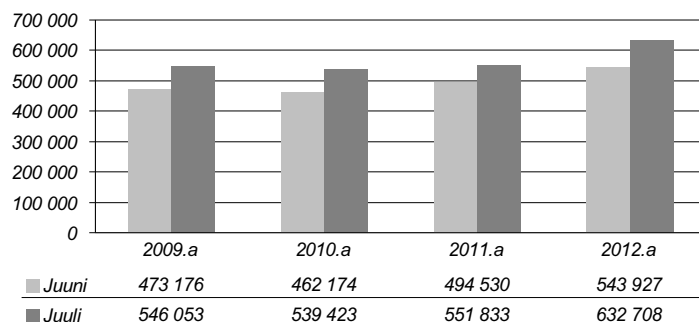
Saku III piirkonnas (peatöövõtja AS Skanska EMV) jätkub suures mahus teede ja haljastuse taastamine, tööd toimuvad Aasa tänaval ja kogu Pensu piirkonnas. Taastamistööd on lõpetatud Tariku, Kirsi, Õuna, Mõtuse ja Metsise tänaval.

Liiklusskeemid on üleval AS Saku Maja kodulehel www.sakumaja.ee. Samuti on seal ära toodud ajutine liiklusskeem Saku mõisa juurde sõitmiseks.

MARJU MURUMETS, AS Saku Maja projektijuht

Üksikisiku tulumaksu laekumine

Juulis 2012 laekus Saku valla eelarvesse 632708 eurot üksikisiku tulumaksu. Kasv võrreldes 2011. aasta sama ajaga 14,7%

Finantsteenistus

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KAIRI KALLASTE

10. juuli istungi päevakorras oli 12 punkti.

Täiendati Saku Vallavalitsuse 21.02.2012 korraldust „Ajalehe Saku Sõnumid mahu ja hindade kinnitamine, reklaami avaldamine“.

Otsustati pikendada 11.10.2004 ettekirjutuse nr 100/04 punktide 2 ja 3 (õigusliku aluse laiendatud abihoone lammutamine või seadustamine) täitmise tähtaega kuni 01.07.2013.

Väljastati kasutusluba mäguväljakule Saku alevikus Pargi tn 27.

1 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused ja projekteerimistingimused, 1 korraldusega muudeti projekteerimistingimusi.

Saku vallas asuvale 7 katastriüksusele määrati uued kohaadressid

Watercom OÜ-le anti nõusolek vee erikasutuseks Saustinõmme küla Põllu detailplaneeringujärgse elamurajooni elanike varustamiseks majandus- ja joogiveega ning heitvee suunamiseks maaparandusobjekti kogujakraavi M-1 (suubla Väana jõgi).

Anti 2 avaliku ürituse korraldamise luba: MTÜ-le Eesti Newfoundlandi Koerte ja Landseeride Tõuühing 15.07.2012 kell 12-20 Kiisa alevikus Viljandi mnt, Lauulu ja Suvila tn vahelisel alal toimuva tõuühingu suvepäeva läbiviimiseks ning MTÜ-le Orienteerumisklubi Nõmme 10.07.2012 kell 15-21 Saku alevikus rabametsa matkarajal ja Männiku külas Valdeku karjääri ümbruses Tallinna terviseisipäevaku läbiviimiseks.

Tasuta anti kasutada MTÜ-le Tantsukool Danceland 09., 11. ja 12.07., 01. ja 02.08 kell 11-19; 10.07 kell 11-20; 23., 25. ja 31.07., 15. ja 16.08 kell 16-19 ning 24.07 kell 16.-19.30 tantsualaseks koolituseks Saku Valla Maja II korruse suur saal ning **Ants Reinholdile** 20.-21.07 Prangli laulu- ja tantsupeol puhkpilliorkestri Saku esinemise läbiviimiseks Saku Vallavalitsuse helitehnika. ➤

◀ **17. juuli** istungi päevakorras oli 7 punkti.

1 isikule seati hooldus ja määrati hooldaja.

1 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused ning projekteerimistingimused.

Väljastati ehitisluba ridaelamu püstitamiseks Tánassilma külas Vetevana tee 6.

Hanke „Üksnurme tee kergliiklustee ehitamine” ja riigihanke „Saku valla teede talihoolde teostamine” eest vastutavaks isikuks määrati **Virko Kolks**, hankemenetluste korraldamiseks moodustati komisjon: **Kuno Rooba** (esimees), **Toivo Alasoo**, **Virko Kolks** ja **Arvo Pärniste**.

24. juuli istungi päevakorras oli 11 punkti.

Otsustati keelduda MTÜ Saku Külade Maja registreerimisest majandustegevuse registris majutusteenuse osutamiseks.

1 isikule seati hooldus ja määrati hooldaja.

Väljastati 2 ehitisluba: üksikelamute püstitamiseks Kanama külas Selma kinnistul ja Saku alevikus Kivisalu põik 10.

Anti kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Kajamaa külas Robeni kinnistul.

Üksnurme külas Parma 2 kinnistu detailplaneeringujärgselt tekkinud uuele teele määrati nimeks Parma tee.

Määrati Saku alevikus Kesk tn 8 asuvate ehitiste teenindamiseks vajalik maa ning võimaldati maa ostueesõigusega erastada.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Kanama külas Selma kinnistul.

Domus Kinnisvara Vahendus OÜ-le anti õigus paigaldada 23.07.-01.10.2012 Rahula külla Pihlaka 4 kinnistule 0,32 m² suuruse pindalaga reklaamkandja.

Otsustati kooskõlastada Kiili valla Luige aleviku Tammeoksa kinnistu detailplaneering.

31. juuli istungi päevakorras oli 7 punkti.

Väljastati 4 ehitisluba: maa-kaabelliini ja alajaama rajamiseks Kirdalu külas Kaasiku ja Tagamaa kinnistutel; ventiilide hoone ja kompressor hoone lammutamiseks Tõdva külas Kiisa alajaama kinnistul; ridaelamu püstitamiseks Tánassilma külas

Metsavaimu tee 4 ning üksikelamu ja abihoone rajamiseks Üksnurme külas Lume tee 9.

Anti kirjalik nõusolek Põllu tn 2 korterelamu drenaaži rajamiseks Saku alevikus Põllu tn 2 ja Põllu tn 3.

Väljastati avaliku ürituse korraldamise load 04.08 toimuva Suveöö filmiõhtu, 19.08 toimuva Eesti täispika triatloni 2012 ja 21.08 toimuva Tallinna tervise-teisipäevaku korraldamiseks.

AS-le Arco Vara Kinnisvarabüroo anti õigus paigaldada alates 23.07.-31.12.2012 Saku aleviku Äti tee äärde 1 m² suuruse pindalaga reklaamkandja.

OÜ-le Taluaed väljastati müügipilet 01.-31.08.2012 Saku aleviku keskplatsil aiasaadustega kauplemiseks.

7. augusti istungi päevakorras oli 12 punkti.

Määrati Tánassilma külas asuva katastriüksuse Nugise 2 jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Väljastati ehitisluba üksikelamu laiendamiseks Üksnurme külas Lume tee 4.

Väljastati 4 kasutusluba: üksikelamutele Juuliku külas Paju põik 2 ja Saku alevikus Aru 4 ning maakaabelliinidele Metsanurme külas Kuuseheki tee ja Tammemäe külas Jaaguallika, Jaaguvälja ja Kullipesa tee kinnistutel.

Jätmeveoga liitumisest vabastati 10 isikut.

Tunnistati kehtetuks Saku Vallavalitsuse 07.02.2012 ja 26.04.2011 korralduste „Korraldatud jätmeveoga liitumisest vabastamine” punktid.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Tagadi külas Pelgu kinnistul.

Väljastati avaliku ürituse korraldamise luba AS-le Saku Maja ja MTÜ-le Kiisatamme Kultuuritalu 09.08.2012 Saku alevikus Juubelitamme tee 4 toimuva kontserdi „Suvine päikeseloojang Dave Bentoniga” läbiviimiseks (vastutab **Kärt Radik**).

Otsustati rahastada MTÜ Kaaseksa Aiandusühistu territooriumil väljaehitatud ühisveeväriga liitunud kinnistute omanike 38,35 euroga kinnistu kohta.

Hugo Soomännile väljastati müügipilet 10.08.-09.10.2012 Saku aleviku keskplatsil aiasaa-

Informatsioon detailplaneeringutest

2.08.2012 toimus Saku Valla Majas (Saku, Teaduse 1) Saku alevikus Asula tn 2 ja Silla tn 2a kinnistu osa detailplaneeringu (edaspidi DP) **AVALIK ARUTELU**. Avaliku väljapaneku jooksul laekus DP-le kaks vastuväidet. Vastuväidetes ei oldud nõus Asula tn 2 kahekordse korterelamu kolmanda korruse pealeehitamisega. Saku Vallavalitsus on seisukohal, et antud vastuväitega ei saa arvestada, kuna DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga ja vastuvõetud Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga.

Nelja Valla Kogu avab Leader programmi sügisvoor

Nelja Valla Kogu tegevusgrupp avab oma 2012. aasta Leader programmi sügisvoor **1. septembrist kuni 15. septembril kella 17.00-ni**. Selle aasta programmi rahaline maht on 919000 eurot.

Vastavalt organisatsiooni strateegiale on sügisvoorus avatud järgmised meetmed:

- meede 1 - kvaliteetse elukeskkonna loomine;
- meede 2 - kogukonna arendamine;
- meede 3 - puhkeplatside ja juurdepääsuteede rajamine;
- meede 4 - ajaloo ja kultuuriväärtuslike objektide taastamine;
- meede 5 - väikeettevõtluse arendamine.

Sügisvoor koolitus toimub 22. augustil kell 17.00 Omavalitsusmajas Sirge tn 2, Tallinn.

Lisateavet on võimalik saada koduleheküljelt www.4kogu.ee või saata oma küsimused meilile info@4kogu.ee. **DEI WRAHUMÄGI**

Läheneb MTT projektitaotluste esitamise tähtaeg

3. september 2012 on Saku valla mittetulundusliku tegevuse toetusfondi (MTT) projektitaotluste esitamise tähtaeg.

Toetuse andmise kord ja taotlusvorm on Saku valla kodulehel www.sakuvald.ee/vormid. Taotlus esitatakse vallavalitsusele allkirjastatult, kasutades posti (Teaduse 1, Saku, 75501 Harjumaa), e-posti (saku@sakuvald.ee) või käsiposti.

MTT maht on teises voorus kokku 20 419 eurot: spordivaldkonnale 9 381 eurot, kultuurivaldkonnale 5 146 eurot ja muule tegevusvaldkonnale 5 892 eurot.

Info ja küsimused e-postil helemall.kink@sakuvald.ee või telefonil 671 2405. Projektide nõustamine kolmapäeviti kell 15-19. Muul ajal tuleb aeg eelnevalt kokku leppida. **HELE-MALL KINK**

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaaeg / Tegevus*	Kuupäev / Kellaaeg / Tegevus*
13.08 08.00-17.00 Laskeharjutus	21.08 09.00-17.00 Laskeharjutus
08.00-17.00 Väliharjutus	09.00-00.00 Väliharjutus
14.08 09.00-17.00 Laskeharjutus	22.08 10.30-17.00 Laskeharjutus
15.08 08.30-17.00 Laskeharjutus	00.01-00.00 Väliharjutus
08.30-00.00 Väliharjutus	23.08 09.00-17.00 Laskeharjutus
16.08 09.00-17.00 Laskeharjutus	00.01-00.00 Väliharjutus
00.01-12.00 Väliharjutus	24.08 09.00-17.00 Laskeharjutus
17.08 09.00-16.00 Laskeharjutus	00.01-15.00 Väliharjutus

* Laskeharjutus: kasutatakse tulirelvasid. Väliharjutus: kasutatakse paupadruneid ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordivahendeid. **NB!** Vastavalt vajadusele teostab Päästeamet harjutusväljal demineerimistöid. Lisainfo: 503 4102, manniku@mil.ee, harjutusvali.mil.ee

dustega kauplemiseks.

Tunnistati kehtetuks Saku Vallavalitsuse 27.03.2012 korralduse „Projektipõhiste toetuste eraldamine mittetulundusliku tegevuse toetusfondist“ kirje

„Seltsing Linda Anseküla rahvariideseelikute uuendamine, 576 eurot tingimused, kui Kultuurkapitalilt saavad toetuse“. Eesti Kultuurkapital projekti ei toetanud.

Saku tähistab põllumajandusteadlase ja riigitegelase Ilmar Jürissoni 100. sünniaastapäeva

13. augustil möödub 100 aastat tuntud põllumajandusteadlase, riigitegelase, Saku aleviku arendaja ja kultuurielu edendaja **Ilmar Jürissoni** sünnist. Eesti Maaviljeluse Instituut ja Saku Vallavalitsus tähistavad Jürissoni sünniaastapäeva teaduspäeva ja mälestuspingi avamisega, tema elust ja tööst põllumajanduses, pedagoogina ja instituudi direktorina on valminud raamat „Ilmar Jürisson. 100 aastat sünnist“.

Ilmar Jürissoni roll Saku aleviku väljaehitamises, samuti Saku kultuurielu edendamises on märkimisväärt. Ilmar Jürisson oli aastatel 1959-1979 Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituudi direktor. Selle aja jooksul ehitati välja instituudi hoonetekompleks. Tema eestvedamisel valmis suur osa Saku korrusmajadest. Eriprojektide järgi valminud teadushooned ja elamud moodustavad ühtse teraviku, mida eraldavad haljasalad tagavad Saku inimestele looduslähedase elukeskkonna. Saku asula sai üleriigilisel maaasulade konkursil esikoha. Tänu Ilmar Jürissonile laiendati teadusliku uurimise haaret, moodustati mitu uut uurimiskesust ja ehitati välja uurimiskeskused. Katsemajandile lisaks moodustati põllumajandusosakonna raames viis katsejaama ning instituudile alluvate majandite, sealhulgas näidismajandite ja sovhoostehnikumide võrk.

Ilmar Jürissoni instituudi direktoriks olemise ajal sai alguse Saku laulupidude traditsioon, tegevust alustas segakoor Tuljak.

Saku tähistab Ilmar Jürissoni 100. sünniaastapäeva 13. augustil kell 10 teaduspäevaga Saku Valla Maja suures saalis ja kell 13 mälestuspingi avamisega (Teaduse 2 ja Teaduse 4/6 vahelisel haljasalal).

KAIRI KALLASTE
Saku Vallavalitsuse infospetsialist

Purjetaja Anna Pohlak sai Londoni olümpiamängudel Laser Radial klassis 35. koha

Eesti purjetamise tuleviku lootus, äsja alles 19aastaseks saanud **Anna Pohlak** (pildil) osales Londoni olümpiamängude purjeregatil, sõidud toimusid Inglismaa lõunarannikul, pealinnast umbes 250 km kaugusel asuvas Weymouthi linnakeses. Laser Radial klassis algasid võistlused 30. juulil, sõita tuli 10 korda. Endast vanemate

sportlastega võisteldes sai Saku neiu kokkuvõttes 35. koha. Üksikstartide parimas, kuuendas sõidus oli Anna 6. (ülejäänud kordadel vastavalt 27., 39., 41., 37., 36., 36., 36., 31., 36).

Nooruke sportlane sai suurvõistluselt palju kogemusi, kindlasti näeme teda purjetamas ka järgmistel olümpiamängudel Rio de Janeiros. **SS**

Saku vald sai Valdeku karjääri omanikuks

INNA MIKLI

Juuli keskepaigas jõudis Sakku meeldiv uudis - vald sai seni riigile kuulunud Valdeku karjääri omanikuks. Saku valla ja Tallinna elanikud kasutavad Männiku külas asuvat Valdeku karjääri (Sakust Tallinna sõites vasakut kätt) juba aastaid ujumis- ja puhkekojana. Saku valla 2009. aastal kehtestatud üldplaneeringuga on karjäär ja selle ümbrus kavandatud puhke- ja virgutusalaks, valla arengukava aastateks 2012-2025 seab eesmärgiks karjäärist avalik supluskoht teha. Seetõttu taotles Saku

volikogu oma 2010. aasta detsembrikuu otsusega Keskkonnaministeeriumilt, kelle valdusse karjäär seni kuulus, maa tasuta võõrandamist. Positiivne otsus tehti 2012. aasta juulikuus: Saku vald sai 12,37 hektari suurusel maatükil omanikuks.

Valdeku näol on tegemist endise liivakarjääriga, kus kaeve- tööd lõpetatud. Ala kaasaegseks ja turvaliseks puhkepaigaks kujundamine võtab aga aega. Kuid nüüd on algus maa omandamise näol tehtud.

„Munitsipaliseerimisprotsess kestis pikalt, poolteist aastat. Sellest on kahju, sest niisugust

supluskohta läheb vaja,“ tõdes vallavanem **Kuno Rooba**. Ta rääkis, et kohtus aasta alguses mitmete huvilistega, kes soovisid Valdeku karjääris tegutseda, seal erinevaid vaba aja veetmise võimalusi arendada. Paraku sel suvel enam midagi muuta ei jõua. Mis edasi saab? „Vormistame omandiküsimused notaris ära. Töötame välja vallapoolsed tingimused, millisena karjääri tulevikus näha tahame. Seejärel korraldame konkursi haldaja leidmiseks. Parimal juhul saab supluskoht uuele tasemele järgmiseks suvehooajaks,“ oli vallavanem lootusrikas.

Juba täna armastavad nii Saku valla kui Tallinna elanikud imekauni männimetsa ja liivarannaga ümbritsetud Valdeku karjääris ujumas käia. Lähiaastatel saab veekogust avalik suplus- ja puhkekoht. Foto: SS

Kuldsete kätega organisaator

INNA MIKLI

Ei ole just palju inimesi, kes kogukonna asju korraldavad. Veelgi vähem on neid, kes on lisaks nõus ka ise füüsilist tööd tegema. Hoopis vähe on aga neid, kes valmis ühiskondlike hüvede tarbeks raha andma. **Kalju Aruaas** on mees, kes ikka kogukonna tegemisi organiseerinud, ise alati käed külge pannud ja sageli ka kulud kinni maksnud.

Kalju Aruaas sündis ja kasvas esimesed eluaastad Nabalas peres, kus tal oli kaks venda ja õde. Kui poiss oli 8-aastane, kutsus lastetu tädi ta enda juurde Sookaera-Metsanurga küla Uus-Kaunissaare tallu. Kalju käis Kajamaal koolis ja abistas tädi ning tädimeest talutöodes. Kui poiss oli 14-aastane, lapsendas tädi ta ametlikult.

Pärast kooli tegi noor Kalju teetöid, 18-aastaselt läks sõjaväkke. Seal tuli teenida 3 aastat. Vend töötas Tallinna Trammipargis ja kui Kalju sõjaväest tuli, läks temagi sinna - oli 45 aastat mehaanikatsehhis lukksepp-keevitaja. Alguses käis ametis Uus-Kaunissepalt, siis ehitas Tallinna Männikule Pihlaka tänavale maja. Neil olid vennaga naaberkrundid ja tööd tehti koos: kord ehitati üht, siis teist maja. 1957. aastal kolis Kalju Männikule.

Kui algas talude tagastamine, oli Kalju kuuekümnendaastane - mitte enam noor mees, aga piisavalt elujõuline. Uus-Kaunissepal oli 31 hektarit maad, sellest 7 põldu ja 10 metsa, lisaks karja- ja heinamaad. Sovhoosist sai ära võetud varade eest 6 lehma. Nii sai Kalju Aruaasast talupidaja, kes lisaks piimakarjale kasvas ennekoike vilja. Täna on ta 80-aastane. Kasvatab kartulit ja hoiab heinamaad-karjamaad korras. Ja peab lehma. Ühtainukest.

Tõdva palvemajja sattus Kalju Aruaas 90. aastal. Läbi erinevate aegade oli hoone ikka vennastekogudusele kuulunud, kuid selleks ajaks äärmiselt lagunenu: seinad olid „laiali vajunud“, muldpõrandad auklikud ja katus vilets. Jüri kogudus võttis hoone rendile, Kalju oli koguduse juha-

2006. aasta suvel peeti Tõdval Karu talus rukkipäeva. Kalju Aruaas sai vana rehepeksumasina kenasti hakkama.

Foto: EE

Aastate eest Tallinna Trammipargis tehtud autahvliplilt on Kaljul alles.

Foto: erakogu

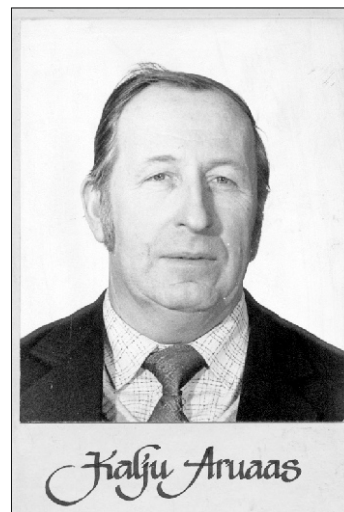
tuses. Ta otsustas maja korda teha. Hakkas talutööde kõrvalt hoonet remontima. Organiseeris, muretses materjale, hankis töömehi... Ja muidugi lõi ise alati kaasa. Alustati põrandate tegemisest, siis aeti seinad sirgeks, tehti katus. Ehitustöid toetasid rahaliselt või materjalidega mitmed ühingud, asutused, eraisikud. Kuid nii mõndagi - eriti töömeeste tasusid - tuli Kaljul ka oma taskust kinni maksta, tööst-vaevast rääkimata.

Viimasel aastakümnel on Tõdva palvemajas õõbinud malevlased, skaudid, kirikuinimesed, seal on korraldatud laagreid ja kokkutulekuid. Ja regulaarselt palveõhtuid. Maja, millele ka kõrvalhoone ehk saun lisandunud, näeb kena välja. Kuid Kalju Aruaas loetleb ikka hulga töid, mis hoone juures tegemist

ootavad, mis tal lähiajal või veidi kaugemas tulevikus plaanis ära teha.

Lisaks palvemajale on Kalju Aruaasal veel üks „südameasi“. Selleks on külaplats. 8 aasta eest andis ta 0,6 hektarit oma maadest külaseltsile. Sinna aitas poeg tiigi kaevata. Täna käivad ümbruskonna lapsed seal ujumas. Külamaal on ka jalg- ja võrkpalliplats ning lõkkekoht, kus Sookaera-Metsanurga inimesed ühiselt jaanituld teevad. Midagi juba on, kuid plaanid on palju suuremad: on vaja tiiki laiendada ja katusealune, mis praegu projekteerimisel, valmis ehitada.

Kalju Aruaas on aastaid kuulunud Jüri kiriku juhatusse. Sealsetest tegemistest meenuvad talle eelkõige erastamisastad, kui kiriku maade tagasisaa-

TEISED KALJUST

Tänaseks juba 80 ja pool aastaringi astunud Kalju Aruaas on kades-tamiväärselt elujõuline. Keegi pole teda voodi äärel istumas näinud, ta on varavalgest hilisõhtuni oma taluõuel või põllul tööl, olgu traktori või ekskavaatori roolis. Kui minul traktori juures midagi laguneb, viin selle ikka joonelt Kaljule keevitada, kordagi pole seejuures pähe tulnud, et tülitän vanainimest. Ju ta siis polegi leidnud mahti vanaks saada. Jätkuvalt leidub tal jõudu ka kogukondlikuks panustamiseks, olgu siis külaplatsi hooldamine või Tõdva palvemaja remonttööde juhatamine. Kalju ja Evi lehm on aga nagu küla aja-leht, piimamannergu juurde jookseb kogu vajalik info kokku, ka siis kui käiakse eri aegadel. Kunagi pole aga ükski mees tubli paistnud, kui tema tagalaks pole veel tublimat naist. Teenetemärk läheb seekord kindlalt jagamisele.

TANEL OTS, naabrimees

mise eest tuli kõvasti võidelda. Kohtuski sai käidud! Ja lõpuks saigi need maad, kuhu polnud midagi peale ehitatud, tagasi.

Kust Kalju jõudu saab? Südamlikult räägib ta oma naisest Evist, kellega 57 aasta abielus oldud. Rõõmu teevad lapsed ja lapselapsed. Kaljul on poeg **Andrus** ja tütar **Mare**, lisaks neli lapselast: juba täisealised pojapõlapsed **Andreas**, **Kerttu** ja **Kaisa** ning 15aastane tütrepoeg **Georg Martin**. Tublid lapsed ja lapselapsed käivad eakal mehel abiks, nende üle on põhjust uhke olla. Just nemad annavadki Kaljule jõudu ja tegutsemislusti.

Kalju Aruaas aga muudkui teeb ja toimetab. Vabariigi aastapäeval autasustati eakat meest Saku valla hõbemärgiga.

Kalju Aruaas

▲ Kalju Aruaas kauni väljanägemise saanud Tõdva palvemaja ees.

➤ Külaplatsil on Kalju sõnul veel palju teha, näiteks on plaanis katusealune ehitada. Fotole jäid lõkkesed ja looduslikud pingid. Fotod: ☺☺

Vabariigi aastapäeval autasutati Kalju Aruaasa Saku valla hõbemärgiga

Koos lähedastega. 90. aastate keskel tehtud pildil on vasakult lapselaps Kaisa, pojanaine Kersti, poeg Andrus, abikaasa Evi, Kalju, lapselapsed Kerttu ja Andreas. Foto: erakogu

Comeniuse projekt “Special Days in Europe” Kurtna Koolis

ASTRID KÕVA
Projektijuht

Kaks aastat tagasi tuli tollane Kurtna Kooli direktor **Ruth Opmann** minu juurde ja ütles, et meie kool hakkab Comeniuse projekti tegema ja et mina olen kontaktisiksiks Eestis. Muud ma tol korral teada ei saanudki, vaid et türklasted tulevad aasta pärast meie kooli ja et meie läheme kahe aasta pärast Türgi. Alles hiljem, kui olin lugenud projekti ja Comeniuse koostööprojektide käsiraamatut koolidele, sain aimu, millega end tegelikult sidunud olin. Tagasiteed enam ei olnud ja kuna projekt oli juba valmis kirjutatud, tuli asuda seda ellu viima.

Nüüdseks on kaks aastat kestnud projekt lõpusirgel ning aeg teha kokkuvõtteid. Tegemist on kahe osapoolega keeleõppeprojektiga “Special Days in Europe”, meie partneriks on Türgis Samsuni provintsis Vezirköprüs asuv Mustafa Tunç İlköğretim Okulu.

Koostöö eesmärgiks oli tutvuda partnerriigi kultuuri (rahvuse ja usupühade) ning keelega. Projekti käigus said õpilased võrrelda erinevaid kultuure, leida sarnasusi ja erinevusi keeles ning igapäevaelus.

Kuna meil põhjalikumad teadmised partnerriigi kohta puudusid, alustasime Türgi kohta info kogumisega ning stendi koostamisega. Koostöös Türgi õpilastega sai loodud inglise-eesti-türgi sõnastik igapäevaelus vajaminevate väljendite ja sõnadega. Hiljem selgus, et töö läks asja ette: meie partnerid oskasid inglise keelt väga vähesel määral. ➤

ALGUSLK7

23. aprill
on Türgis
lastepäev.
Kuumust
trotsides
esinesid
meie
õpilased
villastes
rahva-
riietes
staadionil
linna-
rahvale.
Foto:
erakogu

Esimese projektiaasta peamine väljakutse oli külaliste tulekuks valmistumine ning nende vastuvõtmine. Delegatsiooni moodustasid 10 õpilast ja 5 õpetajat. Kahe osapoolega projektides kestab õpilasgruppide lähetus vähemalt 10 päeva, seega oli aega Eestit tutvustada piisavalt.

Külalised viibisid Eestis aprillis ning selle aja sisse jäid nii lihavõtted kui jüripäev, koos värvisime mune ja jooksi jürijooksu. Koolis toimunud lihavõtteürituste ajal said nad kätt proovida tibu viltimisel ja traditsiooniliste toitade valmistamisel. Programmi kuulus ka eesti keele õppimine ja seda mitte ainult koolipingis - sõnu sai õppida loomaaias, kodust leiba küpsetades või näiteringiga etüüde tehes.

Loomulikult kuulus tegevuskavasse ka Tallinna vanalinnaga tutvumine. Ajaloohõngu said partnerid tunda ka Rocca al Mare Vabaõhumuuseumis ning Haapsalu Ppiiskopilinnuses. Aega oli sellekski, et osa saada eestlaste igapäevaelust - peredega käidi piknikul, kinos ja sõprade juures. Suur elamus oli külalistele uisutamine.

Raskeim osa oli võõra usuga arvestamine. Näiteks sellega, et türklased ei söö sealiha ning sellest valmistatud tooteid. Suhtlemisel oli takistuseks partnerite

vähene võõrkeeleskus. Kuna õpilased olid majutatud peredesse, kus nende õpetajad ei saanud tõlgiks olla, oli peamiseks abimeheks "google translate" programmi kasutamine. Igaüks, kes seda kasutanud on, teab, kui palju nalja ja arusaamatusi see võib põhjustada.

Teisel projektiaastal sõitsime meie oma grupiga - 10 õpilase ja 3 õpetajaga - vastukülaskäigule Türgi. Eesmärk oli sinna viia tükike meie kultuuri, õppida türki keelt ning tutvuda usu- ja rahvuspühadega. Valmistusime rahvatantsu ja -laulu õppides, koostasime Eesti kohta esitlusi.

Meil vedas, sest linnake, kuhu läksime, ei ole turismipiirkond. Nägime päris ehedat Türgi elu: rätikute ja maani seelikutega naised, tee ääres istuvaid ja teed jooksvaid taadikese, rāpaseid tänavaid ja lagunevaid maju. Samas aga ka vapustavat loodust ja iidset linna Amasyat. Muljet avaldas

türklaste külalislahkus. Kuna linnas turiste ei käi, levis uudis eestlastest kiiresti - meid pildistati ja isegi katsuti, meie delegatsioonist kirjutati ajalehtedes. Saim seal olles maitsta tõelist staarieli. Meie külaskäigu tähtsust tõestab seegi, et meil oli kokkusaamine linna kuberneriga.

Projekt on oma eesmärgi täitnud: meie, aga eriti just Türgi õpilased on teadvustanud võõrkeelte oskuse tähtsust. Külaskäigud olid piisavalt pikad, et tundma õppida partnerriigi kultuuri. Olen kindel, et õpilased on nüüdsest sallivamad erineva usu ja kultuuriga rahvaste suhtes. Kahe osapoolega projekti üheks suureks plussiks on see, et 10 + 10 koos veedetud päeva on piisav aeg püsivate sõprussidemete loomiseks. Meie igatahes suhtleme edasi ka pärast lõpparuande esitamist! Õnnestunud projekt annab julgust ka edaspidi selliste ettevõtmistega tegeleda.

Saku güm sügisest

INGRID PÖDER

Maikuus gümnaasiumis etendunud koolimuu-sikali vaheajal kõitis publiku tähelepanu üks tavatu sündmus fuajees - hoogne moe-šõu, kus väikesed tantsulapsed näitasid uhiuut Saku kooli vormi. Sealsamas oli huvilistel võimalus riideesemeid lähemalt uurida ja oma käega katsuda. Kui koolieluga mitte väga kursis olevatele inimestele tuli asi üllatusena, siis lapsevanematele mitte. „Oleme Saku Gümnaasiumile välja töötanud uue uni-kaalse koolivormi,” võis märtsi algul lugeda kooli kodulehelt uudist, mille autoriks märgitud osatühing Seso. Esmakordselt esitleti vormiriideid juba samal kuul 1. klassi astujate vanematele korraldatud infopäeval. Uue õppeaasta alguseks ollakse aga nii kaugel, et müügipäeval 22. augustil kell 11-19 on gümnaasiumi suure maja fuajees võimalik kogu koolivorm ka õpilaste garderoobi soetada.

Vormiriiete kollektsioonis on erinevad kudumid, püksid-see-likud, pluusid, trikootaazist polosaargid ja lipsud. Esemete sinine-roheline-must-valge värvigamma vastab Saku gümnaasiumi stiilivärvidele, tegumood ja materjalid tunduvad kandjale olema mugavad. Kudumite hulgas on võimalik valida musti V-kaelusega kardigane ja veste pois-

Üksnurmes nähti naksitralle

2. augustil mängis Nukuteater Üksnurmes "Naksitralle". Napile reklaamile vaatamata kogunes Rehe küüni juurde kolme mehikese ja punase auto sekeldusi vaatama usumatult palju rahvast. Nii suurt publikuhuvi pidas korraldajate poolt üllatavaks ka külavanem Margus Hein. Foto: Urmas Lipso

naasiumil on oma koolivorm

tele-tüdrukutele, seelikutest teksariidest n-õ tennisestiilis ehk trikootaazist püksteosaga argisemat ning voltidega pidulikumat, samuti musta värvi. Poistele pakutakse musti sirgelõikelisi teksatüüpi pükse, tüdrukutele venivast teksalaadse tootepesuga kangast retuuse. Tripi ja nõõbiga varustatud üleskeeratavate varrukatega särkpluuse nii poistele kui tüdrukutele on kaht värvi - valgeid ja siniseid. Esemad teevad süm-paatseks erkrohelised pisidetallid. Tüdrukute sinise pluusi juurde kuulub samast riidest must vöö. Pluuside ilmestamiseks saab kanda gümnaasiumi värvides triibulist lipsu. Lühikeste käistega pikeekoega polosärke on siniseid ja rohelisi. Rõivaid ehivad pisikesed kooli logod käisel, rinnal või allservas. Täpsemat teavet vormiriide kohta jagab valmistajafirma veebilehel <http://sakukooli.vorm.shops.pipfrog.com/>, mis alates 15. augustist avatakse e-poena, kus võimalik juba tellimusi vormistada.

Gümnaasiumi sinine kooli logoga vormimüts on kasutusel 2010. aasta sügisest.

Kuidas jõuti oma koolivormini, uuris toimetuse valmistajafirmalt, gümnaasiumi juhtkonnalt ja kooli hoolekogult.

OÜ Seso esindaja Airika Sedrik:

Rõivaettevõtte poolt koolivormi pakkumine konkreetsele koolile - kas tegu on Eestis esmakordse projektiga? Eestis esmakordne selline projekt pole. Kuna ühtset riiklikku koolivormi ei ole, siis tegelikult on kõikides koolides, kus vorm on kehtestatud, konkreetselt neile disainitud tooted.

Seso OÜ - kellega tegu? Aadressi järgi olete Saku valla ettevõtte. Seso OÜ on eelkõige vormiriideid pakkuv ettevõtte, mis teeb projekte alates rõivaste disainist kuni valmistoodeteni. Ettevõtte on küll noor, kuid töötajad on oma ala professionaalid

▲ **Kollektsioon pakub erinevaid kandmisvõimalusi.**
Foto: Joosep Soorsk

▼ **Särkpluusi teevad süm-paatseks erkrohelised pisidetallid.**
Repro

Hinnad

Suurte tüdrukute kardigan 25,50 €
Laste kardigan 25,50 €
Laste vest 23 €
Tüdrukute teksaseelik 25,50 €
Tüdrukute seelik 25,50 €
Poiste püksid 30 €
Tüdrukute retuused 23 €
Poiste sinine pluus 23 €
Tüdrukute sinine pluus 23 €
Poiste valge pluus 23 €
Tüdrukute valge pluus 23 €
Polosärk 10 €
Laste lips 8 €
Kitsa joonega lips 10 €

ning pikaajalise rõivatööstuse kogemusega. Disainime vastavalt kliendi soovidele ja vajadustele just neile sobivaid riideid. Materjalide valikul kasutame Euroopa kangafirmasid. Tooted

valmistame põhiliselt Eestis, aga kuna kõiki rõivagruppe siin teha pole kas võimalik või mõttekas, vaatame ka kaugemale.

Kuidas tekkis idee pakkuda Saku koolile vormiriideid?

Idee tekkis tegelikult väga loomulikku rada pidi. Ühe töötaja laps astus eelmisel sügisel Saku kooli 1. klassi ning juba enne kooli algust tekkis probleem rõivastega - Saku koolis nõutakse pidulikel puhkudel must-valget riietust. Kohalikust kaubandusest oli aga üsna raske leida sobivaid tooteid, mis oleksid lastesõbralikud ning samas ka vastupidavad. Pidulikele riidele lisandusid igapäevased ning nii tekkiski väike koolivormi „kollektsioon“.

Kas kool ja lapsevanemad tulid kohe kaasa? Kool oli kohe nõus ning ka lapsevanemad on olnud ideest väga õhinas. Tegelikult lihtsustab see kõige rohkem just lapsevanemate elu. Ära jääb pidev riide valimine. Kindlasti vähendab vorm ka laste omavahelisest „võistlust“ firmariiete osas.

Kuidas jõudsite ideest lahenduseeni? Mõtlesime päris pikalt, eesmärk oli välja arendada võimalikult vastupidavad, kasutajasõbralikud tooted, mis oleks samas ka lahedad, nooruslikud ja omapärased.

Koolil oli olemas sini-rohelises toonides müts, sellest lähtuvalt valisime ka vormi värvid. Arvamust sai küsitud ka oma koduselt pisikeselt „disainerilt“.

Missugust tagasisidet saite esitlustel õpetajatelt, lapsevanematelt? Kas tehti ettepanekuid, mida mudelite puhul kasutasite? Oleme saanud ainult väga positiivset vastukaja. Koolivormi arendusprotsessis on osalenud lisaks õpetajatele ja lastele ka vanemad. „Tenniseseeliku“ idee kuulub näiteks just ühele lapsevanemale, kes soovitas tütarlastele püksteosaga seelikut. Rattaga sõites või ka lihtsalt vahetunnis mürades kipub lühike seelikusaba ju tihti peale ülespoole lehvima, pikemat seelikut aga rüblid ei taha.

Kõige olulisem on meie jaoks kindlasti kandjate endi ehk laste arvamus. Meie eesmärk on, et lapsed ise tahaksid neid riideid selga panna.

Kuidas üldse luua riideeset, mis meeldiks paljudele? Eriti noorte puhul? Kindlasti on see väga raske, teeb meie töö keeruliseks, kuid samas ka põnevaks.

Koolivormi puhul pöörasime tähelepanu just kasutajasõbralikkusele ning erinevatele kandmisvõimalustele. Väiksemad lapsed peavad ju pärast kehalist kasvatust vahetunnis ise kiiresti riietuma, siis on hea trikootaazist polosärk üle pea tõmmata. Klassikalise särkpluusi teeb põnevaks võimalus varrukaid sirgena kanda või soovi korral küünarnukini üles keerata. Kootud vestid ja kardiganid on musta värvi, kuna neid kantakse mingi muu pluusi või polo peal - nii ei teki raskusi kombineerimisega. ➤

ALGUSLK9

Kuidas sündis pisikeste modellidega vahva moešõu mai-kuus muusikalietenduse vaheajal? Kuna vormi tutvustamiseks oli aega üsna vähe ja näidata tuli palju, tekkis mõte teha lastega üks koolivormi tants. Ühel õhtul võtsime paar last kokku, valisime välja muusika ning tantsusammud tulid nagu iseenesest. Lapsed olid usumatult tublid ja õppisid väga kiiresti. Ilmselt oli oma osa ka sellel, et nad kõik käivad rahvatantsuklassis ning ettekujutus tantsimisest on ammu olemas, lavatunnetust ja esinemislusti rohkem kui küll!

Tõenäoliselt kantakse koolivormi algklassides, kuid suuremate seas on see kaheldav. Mis on see põhiline tegur, mille pärast lapsevanem või õpilane võiks/peaks langetama otsuse koolivormi kasuks? Mida soovitate õpilastel tähele panna oma riietuses? Alklassides on lastel suurem soov ühtmoodi välja näha kui vanematel lastel, kel ise olemise-otsustamise vajadus tugevam. See on loomulik. Meeles tuleb aga pidada, et kool on siiski ametiasutus ning seal tuleb austada teisi õpilasi ning õpetajaid lisaks oma käitumisele ka oma riietusega. See ei tähenda, et lapse isikupära peaks alla suruma ning eneseväljendusele kohta ei jätkuks. Kool on ka riie-tumiskunsti õppimise koht.

Saku Gümnaasiumi direktor Ulvi Läänemets:

Miks peate õigeks koolivormi kandmist? Meil ei ole koolivorm kohustuslik, see on alternatiivne variant, millega koolis igapäevaselt käia. Küll oleme seda meelt, et koolivorm võiks tekitada ühtsustunnet, seda meie-kooli-tunnet.

Igaüks ise otsustab, kas tahab käia koolivormiga, kombineerida koolivormi detaile - pluuse, pükse, seelikuid, veste - muu riietusega. Me ei tee siin nii ranget korda. See on vabatahtlik ja pakutud vaid ühe variandina kooli igapäevaseks riietuseks. Täna on väga paljudel koolidel koolivorm, paljudel on see vaid algklassides ning suuresti vabatahtlik. Me ei ole siin erand.

Kuidas suhtusid lapsevanemad? Esimesena tutvustati ideed lapsevanemate hoolekogus, kus idee võeti hästi vastu. Seejärel tehti tutvustus 1. klassi tulevate õpilaste vanematele ning vastuvõtt oli samuti positiivne. Kevadel „Vahva rätsepa“ muusikali vaheajal tutvustati vormi laiemale seltskonnale.

Mida olete kuulnud õpilaste vaatenurgast? Abiturientidel, kes olid õpilasesinduse liikmed, oli kahju - koolivormi kandmise võimalus tuleb alles siis, kui nemad on juba lõpetanud.

Kuidas kulges koostöö valmistajafirmaga? Tegemist on meie endi lapsevanematega - seega koostöö sujus.

Mis Teile endale kõige rohkem uue koolivormi juures meeldib? Kõige rohkem meeldib lihtsus ja praktilisus. Vesti või musta kardigani kannaks isegi - kui selles suurus oleks võimalik tellida.

Kartus, et edu saadab vormi vaid algklassides, on vist põhjendatud. On Teil retsepti, kuidas meelitada vanemad õpilased vormi kandma? Retsepti ei ole. Ja kas vanemad peavadki kandma? Et kõik kannaksid, ei olegi meie eesmärk - kellele meeldib, see kannab.

Koolivormil on palju positiivseid külgi. Kuid mida ta eelkõige Saku gümnaasiumi koolielule juurde annab? Ehk veidi ühtsustunnet. Ja ehk teeb lapsevanema elu veidi lihtsamaks - on, kust saada lapsele pidulikeks puhkudeks korralik must seelik ja valge pluus. Koolivormi tellimine on lihtne, ei pea mööda poode käies lõputult aega raiskama.

Gümnaasiumi hoolekogu liige Helen Türkson:

Mida lapsevanemana näete koolivormi suurima plussina? Koolivorm on igati sobilik akadeemilisele asutusele, kindlasti aitab see hoida kooli tunnet ja ühendab koolipere.

Koolivormi suureks plussiks on see, et vormi elemente saab ise kombineerida ja õpilastel on võimalus valida endale sobiv komplekt. Samuti jääb vanematel ära igahommikune mure, mida lastele selga panna. Lisaks on uued vormirõivad mugavad ja praktilised.

Palamuse koolis Tootsi-Teele-Arno klassis. Foto: Jüri Soome

Reis lõunasse

LY MADISSOON

Saku Pensionäride Ühendusel Elukaar on parimad suhted ilmataadiga - selles veendusime oma kahepäevasel ekskursioonil Lõuna-Eestisse. Päike säras, kui buss 12. juulil teed alustas. Väikese jalasirutuse tegime Adavere tuuliku juures. Ja kui tee juba läbi Tartu viib, siis on loomulik sealgi väike ringkäik teha: Eesti oma Pisa torn (viltuvajunud maja Raekoja platsil), „Suudlevad tuden-gid“ Raekoja ees, Barclay de Tolli monument, Vilde ja Wilde oma pingil mõtisklemas ja skulptor Ülo Õuna humoorikas autoportree pojaga said üle vaadatud. Pilk Taskule, Plaskule ja Tigutornile ning juba kihutasi-

me Põlvamaa poole.

Peagi jõudsime Karilatsis asuvasse Põlva talurahvamuuseumi, mis on otsekui Rocca al Mare noorem vend. Kohanime saamise lugu selgitas giid, see on kari latsi (põhjaeestlasele palju lapsi). Minevikus anti ümbruskonda soldatitele maad talude rajamiseks ja on ju selge, et noorte pere-dega käib kaasas kari latsi. Küläs oli juba 1766. aastal talurahvakool, praegu on seal muuseumiväljapanekud. Sealt saime teada, et ansambel Seelikukütid on sealtkandist pärit. Huvitav fakt on, et pargi rajamiseks kaasati tuntud inimesi, kelle istutatud puud jäid kandma nende nime. Eriti kaunis oli Eesti dirigentide istutatud kaasik. Eri-ilmeliseks vaatamisväärsuseks

Sakutarid veetsid kaks imelist suvepäeva Prangli saarel. Foto: erakogu

Elukaare reisiseltskond Ala-Rõuge puhkemaja ees. Fotod: Jüri Soome

oli mini-Põlvamaa: maakonna tähtsamad hooned ja muud objektid olid seal 50-60 cm kõrgused. Muuseumi maa-ala oli suur, palju eriilmelisi hooneid oli sinna kokku veetud.

Lõuna-Eesti ühed kaunimad paigad on kindlasti Suur ja Väike Taevaskoda. Loomulikult suundusime meiegi sinna. Saime kõvasti ronida, sest rada viis läbi metsa ühelt mäeküljelt üles, teiselt alla. Tasuks olid kaunid vaated liivapaljanditele ja allikatele. Kuulsime giidilt, et enam kui 10000-hektarilises pargis on 40 paljandit. Osa neist nägime meiegi, kui omapärasel parvlaeval Lonni mööda Saesaare veehoidlat sõitsime. Milline ilu, rahuh ja vaikus!

Edasi viis tee meid maakonna pealinna Põlvasse, mis jääb meelde kaunite haljasalade ja roosidega. 16. sajandist pärit Maarja kirik rõõmustas Balti kunstniku von Maydelli altari- maaliga. Juba 19. sajandi lõpus

oli Põlvas tütarlaste ministeeriumikool, tookord haruldus. Elanikud on julged patrioodid - 1989 ennistati Vabadussõja monument. Lugesime reklaamist, et Pesa hotelli restoranis on parim kohv linnas. Oli tõesti hea, lõunasöök samuti.

Õhtupoolik leidis meie seltskonna juba Eesti Ime konkursil teise koha pälvinud Varbuse maanteemuuseumist, mille kontor asub Eestis ainsana täielikult säilinud postijaama kompleksis. Väljapanek on huvitav ja rikkalik: vanad liiklusemärgid, erinevat liiki teede näidised, läbilõiked teede aluspindadest. Ja masinad! Kümneid teedehoituse veterane, lisaks autod ja muud mootorsõidukid. Täielik meeste ja poiste paradiis! Üks huvitavam eksponaat oli Eesti esimene raudkonstruktsiooniga sild aastast 1886. Silla saamislugu on põnev ja omajagu naljakas, nimelt projekteeris üks kange parun silla ise ja sellise laiusega,

et kaks tõlda teineteisest mööda saaks. Parun jäi pimedaks ja tööde organiseerijaks sai poeg. See aga raiskas osa rahast ära, nii et sild tuli kitsam. Avamisel tahtis parun laiust kontrollida. Kavalpeast poeg aga talutas isa poolviltu üle silla.

Tahtsime veel Hinni kanjoni külastada, kuid reis sai äkilise lõpu: algas äike, paduvihm. Seetõttu kiirustasime ööbimispaika Ala-Rõuge puhkemajja, kus ootasid mõnusad toad, maitsev õhtusöök ja saun.

Hommikul oli ilm taas ilus. Imetlesime Põlvamaa ema skulptuuri (autor Riho Kuld), mis valmis täielikult kohalike inimeste initsiatiivil ja annetuste varal. 2010. aastaks oli 4761 inimest annetanud 1 002 072 krooni. Kuju on kaunis ja kuninglik.

Eelmise päeva võlg sai kustutatud - külastasime Hinni kanjoni. See liivakivist kanjon on Eestis ainulaadne: algul on lai

5-6 meetrit, hiljem 3. Kanjoni põhjas voolab allikaid täis oja-ke. Kustutanud väikeses allikas janu, käisime vaatamas ümbruskonna kaunimat turismitalu, Lätte talu, millel on ilusad puhkemajakesed ja oma järv kahe kuningliku luigega.

Ööbikuorg, kuhu järgnevalt siirdusime, on 75 meetrit sügav ja sinna viib 305 astet (lugesin trepiastmed üle). Võrratud vaated ja vesioinad! Külastasime ka looduspargi keskust, kus lasime end võluda kohalikust käsitööst - mõnigi kaunis ese leidis tee meie kottidesse.

Trepiastmete lugemisega jätkasime Suurele Munamäele ronides - veidi üle saja. Baltimaade kõrgeimal mäel asuv vaatetorn on nüüd palju turisistõbralikum kui vana - üles pääseb liftiga! Sealt pilvepiirilt alla vaadates veendusime taas, et Eestimaa on ilus.

Lõuna oli meil Hämsa puhkekohas asuvas vanaaegses kõrtsis, kus serveeriti tõepoolest eestipärast rooga, ka karaskit.

Käisime ka Kütiorus, mis on viimasel ajal tuntud kui kultuurinimeste kokkusaamise koht. Meie tutvusime aga Kütioru kui talispordikeskusega, kus on head laskumismõõdud ja muidugi ka tõstuk. Suvel kasutavad paika jalgratturid-ekstreemsportlased.

Võrule lähenedes kuulsime giidilt, et linnale kuuluvast maaalast üks viiendik on vee all. Pole ka üllatav, sest seal asuvad kaks suurt järve - Tamula ja Vagula. Noortel meestel seostub Võru Kuperjanovi pataljoni sõjaväelinnakuga, meile olid aga südame lähedased nimed Kreutzwald ja Kalevipoeg. **LK 12** ➤

Väljasõit Prangli saarele

HELEN EINO

Saku Huvikeskuse naisansambel Sakutarid (juhendaja **Urmi Sinisaar**) lõpetas oma teise hooaja juuni keskel väljasõiduga Prangli saarele. Tänu ettevõtlikule laulukaaslasele **Merlele** ja tema erilistele külalislahketele sugulaste nautisime kaht imelist päeva ja üht lauludega täidetud ööd eemal mandrikärast. Saime maitsta tõelist suve koos kõige sinna juurde käivaga, olgu selleks siis päike, meri, mahe suvetoit või hingematvalt ilusad loodusvaated. Ning muidugi sääsed, kes hoolitsesid selle eest, et reaalsustaju ikka säiliks.

Parema ülevaate saamiseks, armas lugeja, väike luuleline kokkuvõtte kogu üritusest.

Lugulaul sellest, kuidas Saku naised Pranglit väisasid

Kui viisteist juunil kell sai viis, meil lahti läks üks lõbus reis. Üks lootsik ennast kaldast tõukas lahti, sest Saku naised Pranglit näha tahtsid. Sai kaasa veetud hulga proviant, mis seljas, kätel, kaenla all või põses kanti, sest mereõhk ei andnud üldse mahti: kas oled tume, punapea või hele -

sul mereõhust ikka kõht on hele. Hea maitsta lasti kringlil (me kosusime Pranglil!) Hullult liiga tegid sääsed, kuigi oldi valjuhäälsed. Laul see kostis mandrini :) ning naljagi sai nabani. Autokastis tehti vigursõitu, ei ükski naine selleks aravõitu! Kihutati läbi küla juuste lehvikes, nii kohalikel' vaatepilti pakkudes. Julgemad end kastsid merre, külmajoone omale said kerre... Aga päike paistis meie peale

terve reisi aja - mis sa, hing, veel muud siis vajad? Veel enne, kui meid pardal võttis Vesta, meil lahke pererahvas pakkus kuldset lesta. See kõigil keele alla viis - ei kostnud enam ükski viis. Saanud puhkust meestest, lastest, naasesime tulvil tahtest järgmist reisi plaanida. Koos lauldes mured unuvad ja mõtted puhtaks lä'evad Nii jätkates me muudame helgeks ka kõik hallid päevad.

◀ ALGUSLK 10-11

Külastasime juba 1941. aastal asutatud muuseumi ja tunnetasime, kui palju need kaks nime meile tähendavad. Mööda kaunist uut rannapromenaadi jalutasime Amandus Adamsoni poolt valmistatud Kreutzwaldi monumendini - see on parim kõigist Lauluisale pühendatud sammastest. Tagasiteel imetlesime huvitavaid liivaskulptuure ja vapramad proovisid ära Tamula vee soojuse.

Tagasisõit kulges muljeid vahetades kiiresti.

Oleme tänulikud Saku õlletehasele meile lahkelt eraldatud jookide eest ning Elukaare juhatuses esimehele **Jüri Soomele**, kes tegi reisi õnnestumiseks ära suure eeltöö.

Saku esindajad käisid puuetega inimeste maakondlikul spordipäeval

Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukoda korraldas nädalavahtusel Viikingite külas puuetega inimestele maakondliku spordipäeva. Osalejaid oli 14 ühingust, Saku Valla Diabeetikute Seltsing oli esindatud 15 liikmega.

Tegusalt päeval osalesime üliemotsionaalsel kalapüügilõistlusel, kus vaid meie esindajatel õnnestus väike kalapoeg kinni püüda. Saime võisteldes ka saabast visata, kirvest heita, vibu lasta ja hilist virgutustvõimlemist teha. Kõik võistlustel osalejad said auhinnad. Meeleoluka spordipäeva lõpetas ühine lõunasöök. Viikingite küla võlus imekauni looduse, omanäoliste hoonete ja erilise interjööri.

Seltsingu sügishooaeg algab esmaspäeval, 24. septembril kell 11 Saku Päevakeskuses. Koolitajateks on **Mai Müür** ravimifirmast Sanofi ja diabeediõde **Tiina Mitt**. Kavas on määrata vererõhku ja -suhkru taset neil, kes pole eelnevalt paar tundi söönud ega joonud. Koolitus on tasuta, osaleda võivad kõik soovijad. **AINO KIIVER**

Reklaam ja kuulutused
ss@sakuvald.ee
671 2425

Juulis sündis Harjumaal 178 last

Juulikuus registreeriti Harju Maavalitsuse kantselei rahvastiku toimingute talituse andmetel 178 lapse sünd, mis on 37 võrra enam kui juunis (141) ja 47 võrra rohkem kui eelmise aasta juulis (131).

Poisse sündis 91 ja tütarlapsi 87. Esmasündinuid oli 67, teisi lapsi 70, kolmandaid 28, neljandaid 8, viiendaid ja kuuendaid lapsi üks, seitsmendaid 2. Üheksas laps sündis ühte perre. Sündis 2 paari kaksikuid, mõlemad segapaarid.

Surmakandeid koostati kokku 93, mehi suri 46 ja naisi 47. Lahkunute keskmine vanus oli 73,5 aastat. Mehed elasid keskmiselt 70- ja naised 77aastaseks.

Registreeriti 23 ja lahutati 1 abielu. Nimemuutmise avaldusi rahuldati 7. **KADI-ANN SIMMERMANN**

Erametsanduse konsulendid annavad nõu

SA Erametsakeskus annab teada, et metsateatiste täitmisel ja muude metsanduslike teemade puhul tuleks pöörduda erametsanduse konsulentide poole, kes annavad metsa majandamiseks vajalikku nõu, aitavad täita metsaomanikel erinevaid vorme (sh metsateatiseid) ning taotleda toetusi. Konsulendid on metsandusvaldkonna eksperdid ning lähtuvad nõustamisel kliendi vajadustest, soovidest, võimalustest ning piirangutest. Kuni kahe tunni ulatuses on konsulentide nõuanne metsaomanikule tasuta.

Keskkonnaameti metsaspetsialistide ülesanne on metsateatise kontrollida, teostada metsakaitseeksperimenti ja tegeleda metsakultiveerimismaterjali impordilubade väljastamisega.

Lisainfo aadressil www.eramets.ee/noustamine/, e-posti aadressil siseriiklik@eramets.ee või telefonil **683 6057**. Nõustamiseks on soovitatav eelnevalt konsulendile helistada ja aeg kokku leppida.

SA Erametsakeskus on Keskkonnaministeeriumi haldusalas tegutsev riigi sihtasutus, mille ülesandeks on metsaomanike kompetentsi tõstmine.

22. AUGUSTIL
KELL 11.00 - 19.00

Koolivormi suurmüük

SAKU GÜMNAASIUMI SUURES MAJAS

Kohapeal riiete proovimise võimalus.
Maksimine sularahas või pangakaardiga.
kontakt: seso@seso.ee

P. Dussmann Eesti OÜ
pakub tööd

KORISTAJALE

Töö asukoht:
Saku koolimaja

Tööaeg: vahetustega

Kontakt: Ilona Arharova,
arharova@dussmann.ee,
tel 55 659 495

Otsime oma töökasse kollektiivi

**ELEMENTMAJA
EHITAJAID
TOOTMISTÖÖTAJAJAID**

**HÖÖVLI-
OPERAATORIT
CNC OPERAATORIT**

Töökoht asub Saku vallas Tõdval
CV palume saata aadressil:
angelika@timbeco.ee
Lisainfo www.timbeco.ee või
telefonil 50 31 596

MIS JUHTUS

Põhja Prefektuur

9.07 kell 13 tungiti Saku alevikus Pargi tänava korteris kallale naisele. Kahtlustatavana toimetati politseijaoskonda 46-aastane mees.

9.07 öösel varastati Tănassilma külas asuvalt ehitusobjektilt tööriistu, kahju on kokku 500 eurot.

17.07 öösel varastati Roobuka külas abihoonest trimmer, mootorsaag, keevitusaparaat, hõõvelpink ja muid tööriistu, kahju on kokku 1500 eurot.

31.07 kell 18.30 tungiti Tănassilma külas kallale mehele. Kahtlustatavana toimetati politseijaoskonda 27-aastane Mihhail.

1.08 pärastlõunal sai veoautolt löögi Saku alevikus Konsumi poe juures ülekäigurajal jalgrataga sõitnud 6-aastane tüdruk. Kiirabi toimetab lapse kontrolliks haiglasse.

Varas või ...?

Ühel vallaelanikul varastati 17. juulil Sakus Ülase tänaval pesunõõrilt sinisekirju suvekleit. Ära viidi ka kaks paari tütarlaste aluspükse. See on kannatanul juba teine juhus: mõne aasta eest kadusid samast lapse ujumispüksid. Varas, kes võtab kõike, mida näeb? Või haige inimene?

Häiretelefoni 1345 esimesed kuud

Käesoleva aasta aprillist alustas tööd Saku valla elanikele mõeldud Häirekeskuse abitelefoni 1345. Esimese 4 kuuga, s.t 2. aprillist 31. juulini, helistati abitelefoni 112 korral. Peamiselt teatati vee- ja kanalisatsiooniprobleemidest, tänavavalgustuse häiretest, auklikest teedest, hulkivatest loomadest. Sageli paluti vallavalitsuse või AS-i Saku Maja kontaktinfot, küsiti taavet valla erinevate teenusepakkujate kohta. Kuid uuriti ka, millise bussiga vajalikule aadressile sõita, küsiti nõu, kuidas ajalehte Pealinn tellida, teatati õorahu rikkujatest ja metsas tikkudega mängivatest lastest.

Abitelefoni 1345 on dispetšeriteenistus, mis töötab 24 tundi ööpäevas ja lahendab ka e-aadressile 1345@112.ee tulnud küsimusi. ☺☺

MIS JUHTUS

Põhja-Eesti Päästkeskus

14.07 kell 21.32 teatati Saku alevikus hätta sattunud kassist, kes oli kukkunud soojaveetrassi kraavi ning seal osaliselt kruusa alla mattunud. Umbes 30 cm sügavuselt kruusa alla mattunud loom kaevati välja ja anti omakile üle.

22.07 tehti kahjutuks Tamme-mäe külast leitud mürsk.

24.07 tehti kahjutuks Sausti-nõmme küla lähedalt metsast leitud mürsk.

21.07 kell 04.18 teatati vastu vä-ravaposti sõitnud autost Kiisa alevikus. Päästjad eemaldasid süttimise vältimiseks avariilise sõiduki akujuhtmed.

31.07 kell 16.20 toodi Saku alevikus jalakäijate silla alt välja ja anti politseile üle jökke uppunud 66-aastase mehe surnukeha. **31.07** aitasid päästjad Kiisa läheduses teelt välja sõitnud autost välja kannatanu ja andsid ta üle kiirabile.

2.08 kell 20.57 teatati suitsuanduri helist Saku alevikus Uus-Saku tänaval asuvas korteris. Päästjatega üheaegselt jõudis koju ka korteriomani. Selgus, et anduri patareid hakkas tühjaks saama. Sellisel juhul hakkab seade kindla aja tagant piiksuma. Tuleohuga sel pistmist ei ole, küll äratav tähelepanu ja võib olla päästjate asjatu väljasõidu põhjuseks. Suitsuanduri patareid peaks kindla aja tagant kontrollima ja aastas korra uue vastu vahetama.

Suitsuanduritest saab lugeda päästeameti koduleheküljelt <http://www.suitsuandurid.ee/>

Südamlik kaastunne Hellele
armsa isa

ENDEL VINDI
kaotuse puhul
Sõbrad Gitandast

Avaldame kaastunnet
Mart Prikile perega

EMA
surma puhul.
Naabrid Kingu tänavalt

Baltic Restaurants Estonia AS otsib Saku Gümnaasiumi ja Laagri Kooli
Daily kohvikutesse

KOGEMUSTEGA KOKKASID,

kelle peamiseks ülesanneteks on õpilastele koolilõuna valmistamine

Eeldused kandideerimiseks:

- koka eriharidus või varasem töökogemus kokana
- eesti keele oskus suhtlustasemel
- puhtus, kiirus, iseseisvus
- meeskonnatööoskus, kohusetundlikkus

Ettevõtte pakub:

- tööd esmaspäevast reedeni (07.00 – 15.30)
- kaasaegseid töötingimusi ja sõbralikku kollektiivi
- stabiilset tööd ja arenemisvõimalust rahvusvahelises organisatsioonis

Kandideerimiseks palume saata oma CV
märgusõnaga „kokk“ e-posti aadressile:
personal.est@balticrest.com hiljemalt 17.08.2012
Lisainfo: 601 0498

DailySpecial Daily Take Off

Kuulutused

Otsime **tublit koristajat** eramusse Sakus 1-2 korda kuus.
Tel 552 0942.

Peolaud tööle, koju ja kontoris. Kõik meelepärane Sinu peolaul. kaja.uudam@mail.ee, 527 8187

Pakun massaažiteenust koju või töökohale tulekuga. Hind: 0,5 h seanss 14.- eur; 1,0 h seanss 19.- eur. Tel 505 6172

Puude Hooldus OÜ. Lange-tamine ja lõikus. Professionaalne töö mõistliku hinnaga. 5690 6772

Ohtlike puude hooldus, lange-tus, saetööd! Tel 5551 2104

Ohtlike puude turvaline lan-getamine. Kruntide puhastamine. Raie-tööd. Tel 525 0893 ja 5626 0344. www.raietööd.ee

Kaeve- ja planeerimistööd laadur-ekskaavatoriga.
Tellimine telefonil 550 5507

Puurkaevude rajamine, pro-jekteerimine, pumbad.
www.puurkaevud.ee 5191 2748

Säästa kuni 60% küttekuludelt!
Mitsubishi Heavy õhksoojus-pumbad koos paigaldusega alates 869 €, tel 666 1355, www.kodukliima.ee

Aitame koostada teie majale ehitusloa ja kasutusloa saamiseks vajalikku dokumenta-siooni. info@arhipilk.com tel 5660 0290

Liuguksed ja riidekapid. Abi kapi või garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Telefon 522 1151. www.nagusul.ee

Müüa saetud ja lõhutud kütte-puud 30, 40, 50, 60 cm (kuiv, märg). Kütteklots ja 30 cm kask 40 l võrkkottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjääd. Tasuta transport. Kontakt Saue, Sooja 3a, 5360 0375, halupuu24@hotmail.ee

Müüa kütte- ja kaminapuud, klotsid, tulehakatus ning saepuru kotis, aastaringi vedu tasuta. Tel 501 8594

Ostan teie seisva või mitte-töötava sõiduki, võib ka üle-vaatuseta! Pakkuda võib kõike ja kuulutus ei aegu! Tel 5674 0940, mrt.mrt.001@mail.ee

HEINO HÜÜP

Meie sügav kaastunne
Elmur Hüübile kalli venna
surma puhul.
Töökaaslased
AS-st Saku Maja

BEST ROOF

**SOODSAD
HINNAD!**

- TERASKATUSED
- VIHMAVEESÜSTEEMID
- KANDVAD PROFIILID
- LISATARVIKUD
- TURVATOOTED

Tel 529 0177, myyk@bestroof.ee

www.bestroof.ee

TRANSPORT ÜLE EESTI • JÄRELMAKSU VÕIMALUS

18. august 2012. Algusega kell 10.00

**VANAMOISA KÄSITÖOLAAT
KOOS SUVELÕPUPEOGA**

10. juubeliaasta

Metsatöll

TEELE VIIRA • KUKERPILLID

Mikko ja Mait Maltis • Mustkunstnik Fred-Erik Johanson
Jazzis Rockis ainult tüdrukud • Tulegrupp Flameous

Päeva juhib Tarvo Krall

LAADAL MÜÜGIL PARIM KÄSITÖÖ - EESTI TOIDU TELK

Põnevad tegevused ja atraktsioonid kogu perele:
BENJI HÜPE • LOOMAAED • ZIPLINE • BATUUDID • NÄOMAALIJD
PONID • ZORB PALL • UUNIKUMIDE NÄITUS

**Võta pere ja tuttavad kaasa ning
naudi ilusat suvelõupäeva**

Päevapilet 3€ alates 18.00 7€
Alla 120 cm pikkustele lastele tasuta

Kauplejate registreerimine: tel 53458450
www.kasitoolaat.ee

**Mesimummi
mängumaa**

**Pruulikoja kolmandal korrusel
laste sünnipäevapidudeks!**

Lõunasöögid, catering ja peolauad,
sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ja
ekskursioonid Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee
Tel 650 8338 saku@pruulikoda.ee Tallinna mnt 2, Saku.
TERE TULEMAST!

**Kõigis Puumarketi
kauplustes 4 küljest krunditud
ja värvitud voodrilauad**

alates 11,51 €/m²

Tutvu kampaania toodete
ja hindadega

www.puumarket.ee

UUSMAA *Meid kiitavad sõbrad*

**MARINA
HODUS**
SAKU MAALKER
KORTERID
509 9765

**MARI
RÕUK**
SAKU MAALKER
MAAD JA MAJAD
509 3995

**Võtan müüki ja üürile
kinnisvara
otse omanikult!**

Anu Liibek, tel: +372 5661 8216,
kodumail.kv@gmail.com

PLEKK-KATUS pakub:
**Katuseplekk,
sileplekk, lisaplekid,
vihmaveesüsteemid**
Vajadusel paigaldus.
Väga hea hind.
Tel 50 65 659, 6565 782
Kadaka tee 4, Tallinn

**Müüa 5924 m² veesilmaga krunt
Saku alevikus!**

Krunt asub looduskauis kohas,
Vääna jõe ja Rabametsa tervise-
radade läheduses. Raudteeni on u
300m, Saku Gümnaasium ja selle
algkool asuvad u 600m kaugusel,
pood u 900m kaugusel.

Hind: **26 000 €**

Vaata objekt
infot mobiilist

Marianne Puustak
Tel: +372 614 4642
GSM: +372 526 0323
Marianne.Puustak@arcovara.ee

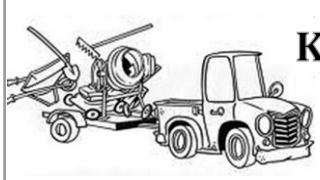
Kuulutused

Seoses töomahu suurenemise-
ga võtab õmblusettevõtte AS
Protten F.S.C. asukohaga Kei-
las tööle **kogemustega õmble-
jaid**. Kontakt tel 674 7567

Soovime leida **toredat hoidjat**
2-a poisile alates septembrist
Sakus. Sobivusel võimalikud
hoidmise variandid meie juures,
hoidja juures või koos paari tei-
se lapsega. Tel 511 0571, Ingrid
SA Hiiu Ravikeskus otsib oma
meeskonda **hooldajaid!** Palk al
2,55 eurot tund. Võta ühendust
personal@hiuu.med.ee või tel
5687 3102.

**Lõhutud ja laotud
küttepuud**
(25-60 cm, kuivad ja toored,
erinevad puuliigid)
Hind alates 35 €/rm.
Ka kaminapuud võrgus.
Tarne 1 nädal.
5373 7294

**Loomaarsti
KODUVISIIDID**
Tel 55 10 623
www.loomaarstikoduvisiidid.ee

Kiisa Haagiste Rent

24 h = 10 €

Tel 56 566 006

SAKU LOOMAKLIINIK
www.loomakliiniksakus.ee

EELREGISTREERIMINE
53 439 332 • 6041 997

AVATUD E-R 12.00-19.30
Vastu võtab SVEN MÜÜRSEPP

Loomaarst
Sinu lähedal

Sakus võistlesid triatleedid

➤ Hetk pärast rahva- ja noorte-
distanti starti Männikul
Valdeku karjääris.

Võistlejad Sakus vallamaja
juures. ➤

Vahetusalas ootavad rattad,
seal saab ka riideid vahetada. ➤

Fotod: ☺☺

INNA MIKLI

Juulikuu algas Saku spordisõpradel põnevalt: esimesel esmaspäeval, kolmapäeval ja neljapäeval korraldas 21CC Triatloniklubi Valdeku karjääri juures avatud treeningud: sai harjutada avaveeujumist, ära proovida ratta- ja jooksuraja. Muidugi jagati ka kõikvõimalikke näpunäiteid - ikka selleks, et laupäeval Saku triatlonil edukalt hakkama saada.

7. juulil kogunes Männiku küllasse Trapi tee sadu sportlasi ja pealtvaatajaid - Saku triatloni start ja finiš olid Valdeku karjääri kaldal. Võistlus, mis ühtlasi Eesti triatloni karikasarja 4. etapp, algas hommikul rahva- ja noortedistantiga, kaasa tegi ka 14 võistkonda. Osalejatel tuli kõigepealt Valdeku karjääris 300 meetrit ujuda. Seejärel istuti ratta selga ja sõideti 12 kilomeetrit - Sakku ja tagasi. Ja siis veel 3 km jooksu - 2 ringi ümber karjääri.

Lõuna paiku startinud põhiklassi võistlejatel olid distantid pike-mad: ujuda tuli 750 meetrit, rattal sõita - ikka Sakku ja tagasi - 20 kilomeetrit ja joosta 5 kilomeetrit (profid nimetasid seda sprindiks!). Lapsed pääsesid kõige kergemalt: 150 meetrit ujumist, 5 kilomeetrit rattasõitu ja 1 kilomeeter jooksurajal.

Vaatamata sellele, et vesi oli 21 kraadi soe ja lainetus karjääris pea olematu, tekkisid kõikides võistlusklassides ujumisega kohe päris suured vahed, rattadistantidele suundusid võistlejad juba ühekaupa. Pedaalijaid ei heidutanud kuum päike, palavus ega isegi muu liiklus. Siin-kirjutajat aga küll - päris mitu masinat möödus ratturitest väga lähedalt. Saku alevikus hakkas silma beež džiip, mis võistlejast mööda kihutas, siis pidurdas ja otse sportlase eest läbi - rattur pidi pidurdama - Konsumi poe juurde keeras. Samuti torkas silma mitu jalakäijat, kes võitraljal

just võistlejate nina ees teed asusid ületama. Spordivihkajad? Õnneks jõudsid osalejad hullemate vahejuhtumiteta Trapi tee tagasi. Jooks ümber järve tundus asjatundmatule silmale üsna enesehävitusliku tegevusena: mõni võistleja taarus väsimusest. Muidugi oli neidki, kes kergejalgsest lippasid ja vastastest vaevata möödusid...

Saku triatloni põhivõistluse võitis **Raimo Raudsepp**, kes läbis distantisi ajaga 59.09,8. Naistest oli parim **Kairi Schmidt** ajaga 1:10.23,5. Paremad Saku valla võistlejad olid põhiklassis **Risto** (7.) ja **Karmen Reinpõld** (3.), rahvadistantisil **Mihkel Jaaniste** ja **Airi Värton**, laste hulgas **Meelis Uudam** ja **Paula Maria Mengel**. Kokku oli 21CC Triatloniklubi korraldatud võistlusel 301 osalejat. Pealtvaatajaid - nii karjääri kaldal kui rattaraja ääres - ehk rohkemgi. Kindlasti said nemadki vahva elamuse.

KUHU MINNA

AUGUST

13. Kell 10

Ilmar Jürisson 100. Kell 10 teaduspäev Saku Valla Maja suures saalis. **Kell 13** mälestuspingi avamine Teaduse 2 ja Teaduse 4/6 vahelisel haljasalal Sakus. Vt lk 16

24. kell 18.30

MTÜ Metsanurme 15. sünnipäev ja rahvapidu Metsanurme külakeskuses. Vt lk 16

25. kell 10-15

„Perelt perele” - heategevuslik kogupereüritus Kiisa rahvamajas ja õuel. Õpitoad, kaubandus, kultuuriprogramm.

25. kell 15-23

Augustfest 2012 Saku Pruulikoja ees Vt lk 16.

30. kell 17

Porterracingu laste rattasarja III etapp Saku valgustatud suusarajal. Noortele vanuses 7-12 aastat. Osalemine tasuta. Info <http://www.porterracing.ee/>.

Kroonika

Saku Vallavalitsuses juulis 2012
registreeritud Saku laste sünid

Emelyn Juurup
Lee Kannik
Mirgo Tann
Kalev Johannes Näpping
Senni Peel
Romet Põlda
Gita-Helena Jõesoo
Robert Puusepp
Roger Moose

Saku
Sõnumid
aastast 1994

Ilmub 2 korda
kuus

Väljaandja:
Saku
Vallavalitsus

Toimetuse:
Inna Mikli
Ingrid Pöder

Reklaam ja
kuulutused:
tel 671 2425,
671 2435
ss@sakuvald.ee

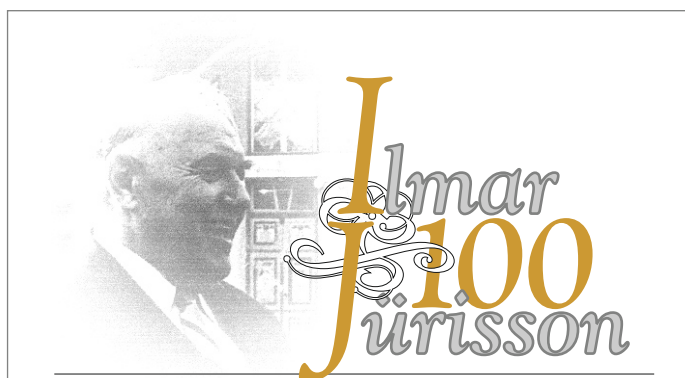
Tellimine:
postkontorid
(väljaande
indeks 00952);
toimetuse,
tel 671 2435
ss@sakuvald.ee

HINNAKIRI
1 kuu 0,90
3 kuud 2,70
6 kuud 5,40
12 kuud 10,80

Saku Vallavalitsuses juulis 2012
registreeritud Saku elanike surmad

Salme Tsirna
Endel Vint
Rein Kask

13. augustil möödub 100 aastat

Ilmar Jürissoni

sünnist. Eesti Maaviljeluse Instituut ja Saku Vallavalitsus kutsuvad kõiki huvilisi tähistama tuntud põllumajandusteadlase, riigitegelase, Saku aleviku arendaja ja kultuurielu edendaja sünniaastapäeva teaduspäeva ja mälestuspingi avamisega.

Kell 10 teaduspäev Saku Valla Maja suures saalis.

Kell 13 mälestuspingi avamine

Teaduse 2 ja Teaduse 4/6 vahelisel haljasalal Sakus.

24. augustil kell
18.30
100. sünnipäeva
RAHVAPIDU
MTÜ Metsanurme15
Rehehoone 85

- * Külalisi ja esinejaid lähedalt ja kaugelt
- * Liperi (Soome) rahvatantsurühm
- * Tantsumuusika ansamblilt Mister A&I
- * Pidulistele supp ja tort, avatud puhvet
- * Üllatused, üllatused...

2012

kogupereüritus

AUGUSTFEST!

Laupäeval,
25.augustil

Päeva juhib
VENNO LOOSAAR!

Saku Pruulikoja ees

Kell 15.00	Tegevused nooremale publikule: näomaalingud, meisterdamistek, mängud ja palju erinevaid batute (tasulised)!
Kell 15.30	lasteteater Trumm etendus SUHKRUNE LUGU
Kell 16.00	Noortelava! Üles astuvad Saku noored lauljad!
Kell 17.00	Puhkpillimuusikat SAKU DIXIELAND orkestrilt Ladinatantsutrupp PANTER
Kell 18.00	Alburahva Teater etendusega VÕORAS MEES MAJAS
Kell 19.00	Suvemuusikat Tuuli ja Teet Vellingult
Kell 20.00	Laval on ansambel KRUUV!
Kell 21.00	Laval on peaesineja ansambel SINGER VINGER

Lisaks õllesed üritused, 3D Planetaarium teadusfilmidega ja muinastulde süütamine.